

Tillæg til miljøgodkendelse

af Dammen Chicken ApS
Øster Dammenevej 45, 9800
Udvidelse fra 298 DE til 412 DE

Husdyrgodkendelsesloven § 12 stk 3
Dato for gyldighed: 3. september 2018
Journalnummer 09.17.18-P19-12-17

Indholdsfortegnelse

1	Tillæggets omfang.....	3
1.1	Resumé.....	3
1.2	Offentlighed.....	4
1.3	Klagevejledning.....	4
1.4	Gyldighed.....	5
1.5	Revurdering af tillægget til miljøgodkendelsen.....	5
1.6	Tillæggets indhold og vurderinger.....	6
2	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	7
2.1	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen.....	7
2.2	Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.....	8
2.3	Placering i landskabet.....	8
3	Husdyrholdet og produktionsforhold.....	9
3.1	Husdyrholdet og staldanlæg.....	9
3.2	Fodring.....	10
4	Gødningstyper og -håndtering.....	12
4.1	Husdyrgødning.....	12
4.2	Fosforindhold i husdyrgødningen.....	13
5	Gener fra husdyrbrugets anlæg.....	14
5.1	Lugt.....	14
5.2	Fluer og skadedyr.....	15
5.3	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner.....	16
5.4	Transport.....	17
6	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø.....	18
6.1	Ammoniakfordampning og naturområder.....	18
7	Egenkontrol, management og alternative løsninger.....	20
7.1	Management og egenkontrol.....	20
7.2	Alternative løsninger.....	21
8	Bilag.....	22
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	22
Bilag 2.	Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	24
Bilag 3.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder.....	25
Bilag 4.	Oversigt over ejendommens vilkår.....	32

1 Tillæggets omfang

1.1 Resumé

Dammen Chicken ApS, Dammenvej 139, 9800 Hjørring har ansøgt om et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse¹ fra 24. april 2012. Tillægget gør det muligt at udvide produktionen af slagtekyllinger fra 298,02 DE² til 412,09 DE slagtekyllinger.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges to nye kyllingehuse og et maskinhus, nord for de eksisterende kyllingehuse.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 34590893. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse i bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 17. juli 2017. Ansøgningen behandles derfor efter reglerne i den hidtidige husdyrlov³.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler⁴. Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Afstand fra kyllingehuse til naboskel (*vilkår 2.2.1*)
- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 3.1.1*)
- Fodring (*vilkår 3.2.1*)
- Dybstrøelse (*vilkår 4.1.1*)
- Staldhygiejne (*vilkår 5.1.1*)
- Støj (*vilkår 5.3.1*)
- Forskrift for olie og kemikalier (*vilkår 7.1.1*)
- Beredskabsplan (*vilkår 7.1.2*)

¹ Lovbek. nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

² De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen - Bek. nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - med efterfølgende ændringer.

³ Lov nr. 204 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love af 28. februar 2017

⁴ Lovbek. nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lovbek. nr. 1189 af 27. september 2016 om miljøbeskyttelse.

Nogle af vilkårene i denne dette tillæg til miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri eller lignende.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal en opdateret beredskabsplan kunne fremvises.
- Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne godkendelse.

1.2 Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort på Hjørring kommunes hjemmeside den 9. januar 2018. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 09.07.2018 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

1.3 Klagevejledning

Ansøger selv kan klage⁵ over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. Klagen skal være modtaget senest 01.10.2018 kl 23.59

Klagen skal indsendes digitalt til Hjørring kommune via Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Klageportalen findes på www.borger.dk og www.virk.dk. Nævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på <http://nmkn.dk/>.

⁵ Lovbek. nr. 1020 af 6. juni 2018 om Lov om husdyrbrug m.v. kap. 7.

Afgørelsen kan udnyttes på egen risiko og regning, hvis der klages over den. Det er dog under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan i særlige tilfælde afgøre, at godkendelsen ikke kan udnyttes før klagen er behandlet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre eller ophæve kommunens afgørelse på baggrund af en klage.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolen. En retssag skal være anlagt inden seks måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Der er til enhver tid mulighed for aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.4 Gyldighed

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen eller godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen eller godkendelsen for denne del.⁶

Godkendelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet. Det betyder at hvis en godkendelse der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen eller godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.⁷

1.5 Revurdering af tillægget til miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering⁸. Den første regelmæssige vurdering af dette tillæg til miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er gået 8 år.

Dit husdyrbrug er et såkaldt IE-husdyrbrug, dvs. at det er omfattet af EU-direktivet om industrielle emissioner. Det betyder, at hvis EU-kommissionen vedtager nye BREF-dokumenter (BAT-reference-dokumenter) for bedriftstypen, skal kommunen straks iværksætte en ny revurdering.

Nye krav, der følger af et nyt BREF-dokument, skal nemlig være opfyldt inden fire år fra den dag, hvor dokumentet er vedtaget i Kommissionen.

Den 21. februar 2017 blev der offentliggjort BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ og svin. Din virksomhed skal derfor efterleve de nye BAT-vilkår senest om fire år.

Da Miljøstyrelsen endnu ikke har færdigudarbejdet det reviderede BREF-dokument til BAT-konklusionerne, kan konklusionerne herfra ikke indarbejdes i det nærværende tillæg. Når BREF-dokumentet er færdigt, vil Hjørring Kommune vurdere hvorvidt din miljøgodkendelse skal revurderes på baggrund af de nye BAT-konklusioner.

⁶ Bekendtgørelse nr. 916 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug af 23. juni 2017 § 48

⁷ Bekendtgørelse nr. 916 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug af 23. juni 2017 § 48 stk. 2

⁸ jf. Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.6 Tillæggets indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1

Dette tillæg knytter sig til den eksisterende miljøgodkendelse af 24. april 2012. Kommunen skal derfor som udgangspunkt kun vurdere de ændringer og tilføjelser, der ansøges om i forbindelse med tillægget. Vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse er således stadig gældende, med de ændringer der eventuelt fremgår af dette tillæg.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Techniques). BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Der skal redegøres for BAT på følgende 5 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

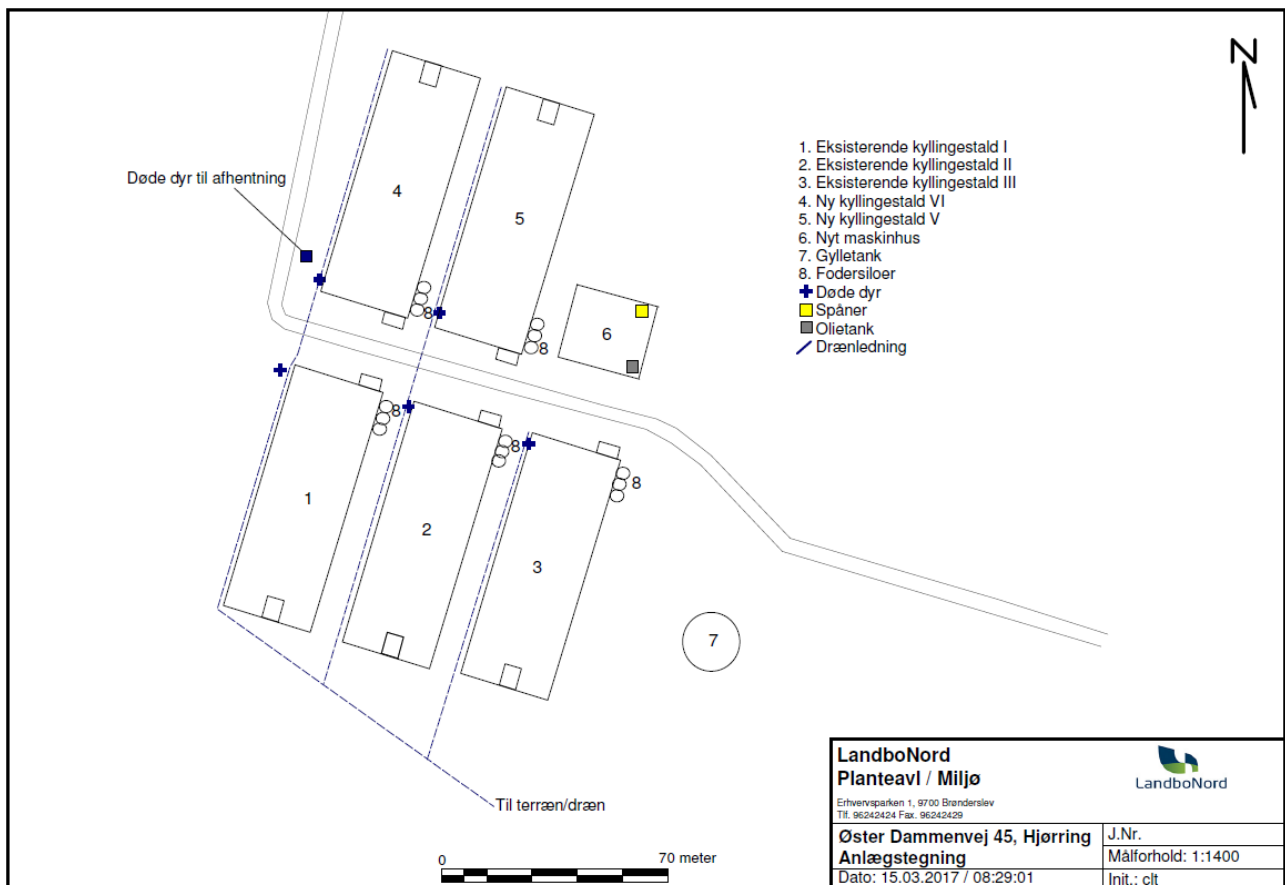
2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

2.1 Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Der er søgt om opførelse af to nye kyllingehuse, med placering overfor de eksisterende kyllingehuse. De nye huse bliver etableret så de er identiske med de eksisterende. Kyllingehusene opføres i grå elementer med antracitgråt ståltag, husene vil have en størrelse på 26x75 m samt et forrum og opbevaring til døde dyr. Ligesom på de eksisterende huse, bliver kyllingehusene etableret med todelte centrale afkast for at minimere eventuelle lugtgener. Kyllingehusene får en højde på ca. 7,5 m og afkastene kommer til at række 2,5 meter over tagryggen.

I forbindelse med hvert af de nye kyllingehuse bliver der opført 3 stk. 12 meter høje fodersiloer.

Foruden de nye kyllingehuse skal der bygges et maskinhus parallelt med de nye huse. Maskinhuset bliver ca. 500-600 m² stort, svarende til ca. 26x23m.

Anlægstegning

2.2 Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Vilkår:

2.2.1 Der skal være minimum 5 meter fra bygningerne til nærmeste naboskel.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vandløb, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt på nær gældende afstandskrav på 30 meter fra naboskel og afstandskrav på 15 meter fra vejskel.

De nye kyllingehuse er ønsket placeret på den nordlige side af Øster Dammenvej, i samme afstand fra vejen som tilfældet med de eksisterende kyllingehuse, syd for vejen. Afstanden til vej bliver ca. 10 meter (se ovenstående kort). Skellets placering nord for vejen betyder at afstanden til skel vil blive ca. 5 meter.

Den offentlige vej anvendes umiddelbart udelukkende af ansøger og kommunen er derfor i dialog med ansøger, med henblik på at lade vejen overgå til privat vej. Hjørring Kommune har derfor vurderet at afstandskravet til vejskel ikke er relevant i den konkrete sag, hvorfor Hjørring Kommune meddeler dispensation.

På de øvrige tre sider af de projekterede bygninger er der bar mark, og der ikke findes derfor ikke naboer i nærheden af skellet, der kan blive generet af nærheden til bygningerne. Skellet adskiller to ejendomme som har samme ejer, og staldene udlejes til selskabet Dammen Chicken ApS. Der er derfor samlet set ikke noget til hinder for at bygningerne placeres det ansøgte sted.

Der er stillet vilkår om en minimumsafstand på 5 meter til naboskel. Afstanden skal sikre at det er muligt at komme omkring bygningerne med maskiner i forbindelsen med drift og vedligehold, også selvom ejendoms- og ejerforholdene i fremtiden skulle ændre sig.

Hjørring Kommune meddeler herved dispensation fra afstandskravene til vej og naboskel, til opførelse af de tre bygninger som skitseret. Dispensationen meddeles i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 9.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

2.3 Placering i landskabet

Området hvor husdyrbruget er placeret, er udpeget i Kommuneplan 2016 som egnet for placering af store husdyrbrug. Der er derudover ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) i området.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

3 Husdyrholdet og produktionsforhold

3.1 Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

3.1.1 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Aldersgrænser	Antal årsdyr	DE	Antal stipladser
Slagtekyllinger, gulvdrift	1	32	300.000	82,42	35.294
Slagtekyllinger, gulvdrift	2	32	300.000	82,42	35.294
Slagtekyllinger, gulvdrift	3	32	300.000	82,42	35.294
Slagtekyllinger, gulvdrift	4	32	300.000	82,42	35.294
Slagtekyllinger, gulvdrift	5	32	300.000	82,42	35.294
Dyreenheder i alt				412,09	

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den vejledende emissionsgrænseværdi for slagtekyllinger er dog blevet overhalet af udviklingen og ny viden. Normtallene fra Aarhus Universitet, for emission af ammoniak fra slagtekyllinger med en produktionstid på 32 dage, har ændret sig fra 10,06 kg N i 2011 til 6,23 kg N i 2017. Den vejledende emissionsgrænseværdi på denne produktionsform (både nye og eksisterende stalde), er 8,7 kg N og stammer fra 2011. På baggrund af de nye normtal fastsætter Hjørring Kommune BAT-niveauet for produktionen til 6,23 kg N pr. 1.000 slagtekyllinger, svarende til de gældende normtal.

Hjørring Kommune har beregnet BAT-niveauet for produktionen til:

	Antal årstyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Slagtekyllinger i eksisterende stalde	900.000	0,00623	5.607
Slagtekyllinger i nye stalde	600.000	0,00623	3.738
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være:			9.345

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet, at der vil være en emission fra den ansøgte produktion på 6.884 kg N/år.

BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

3.2 Fodring

Vilkår:

3.2.1 Foderblandinger til slagtekyllinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse. [Erstatter vilkår 3.2.1 i Miljøgodkendelse af 24. april 2012]

Der anvendes fasefodring. Ved fasefodring er det muligt at fodre kyllingerne efter dens næringsstof-behov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Der anvendes fasefodring til slagtekyllingerne, således at der anvendes op til 8 forskellige foderblandinger i perioden fra indsætning til slagtning. Ved fasefodring er det muligt at fodre kyllingerne efter deres næringsstofbehov i de forskellige perioder (der skiftes ca. efter hver uge). Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at kyllingerne mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer.

Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræs fosforudskillelse.

Vilkåret vedrørende tilsætning af fytase samt fasefodring, er stillet for at fastholde forudsætningerne vedr. BAT-beregningen for slagtekyllingernes fosforudskillelse.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

4 Gødningstyper og -håndtering

4.1 Husdyrgødning

Vilkår:

4.1.1 Al dybstrøelse skal udbringes på mark eller afsættes til biogasanlæg direkte fra stalden.
[Erstatter vilkår 5.1.1 i Miljøgodkendelse af 24. april 2012]

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er dybstrøelse, samt vaskevand fra vask på kyllingehuse. I følge den indsendte kapacitetserklæring produceres der i alt på ejendommen 1.805 tons dybstrøelse pr. år.

Al dybstrøelse fra staldene køres direkte til biogasanlægget på Dammenvej 143 efter hvert produktionshold.

På biogasanlægget anvendes dybstrøelsen løbende i biogasproduktionen, hvilket betyder at der tilstedelighed ligger et oplag af dybstrøelse fra kyllingerne på biogasanlægget. Oplaget på biogasanlægget ligger dog væsentligt kortere tid, end ved traditionel opbevaring i markstak. Under forudsætning af at der almindeligvis udbringes dybstrøelse 2 gange årligt (forår og efterår), vil den gennemsnitlige oplagstid være omkring 3 mdr. Reduceres oplagstiden til max 1 mdr, vil ammoniakfordampningen fra lageret tilsvarende nedsættes. I ansøgningssystemet er der derfor regnet med at 35 % af dybstrøelsen køres direkte ud, selvom dybstrøelsen i praksis køres til biogasanlæg.

Hjørring kommune har vurderet at den ovenstående beregningsmodel kan anvendes, idet det i ansøgningssystemet ikke er muligt at regne med en reduceret ammoniakemmission fra husdyrgødning der straks fraføres ejendommen. Hjørring Kommune har lagt vægt på at den faktiske emmission fra de nye stalde og lager reduceres med mindst 15 %, pga. den kortere oplagstid, samt en lavere ammoniakemmission fra udbringningen af afgasset husdyrgødning.

Vilkåret om at den producerede husdyrgødning, skal udbringes eller afsættes til biogas direkte fra stalden er med til at sikre, at det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % der omtales i afsnit 6.1. "Ammoniakfordampning og naturområder" er overholdt.

Rengøringsvand opsamles i en vaskevandsbeholder (den tidligere gyllebeholder) og køres sidenhen til biogasanlæg.

Vaskevandsbeholderen opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

4.2 Fosforindhold i husdyrgødningen

Selv om nærværende miljøgodkendelse er udarbejdet efter den den gældende lov ved indsendelse af ansøgningen⁹, er bedriften pr. 01.08.2017 omfattet af den ny tilsvarende lov¹⁰ hvad angår regulering af næringsstoffildeling til markarealerne. BAT-krav er, for så vidt de findes, indarbejdet i denne regulering.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Som følge af ovenstående, skal kommunen ikke forholde sig til belastningen af markarealerne og miljøpåvirkningerne heraf. Kommunen skal heller ikke forholde sig til eventuelle BAT-krav vedr. indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen.

⁹ Lovbek. nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

¹⁰ Lovbek 204 af 28. februar 2017 om ændring af Lov om miljøgodkendelse m.v.af husdyrbrug

5 Gener fra husdyrbrugets anlæg

5.1 Lugt

Vilkår:

5.1.1 Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulv- og foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, samt at fodringssystemer holdes rene.

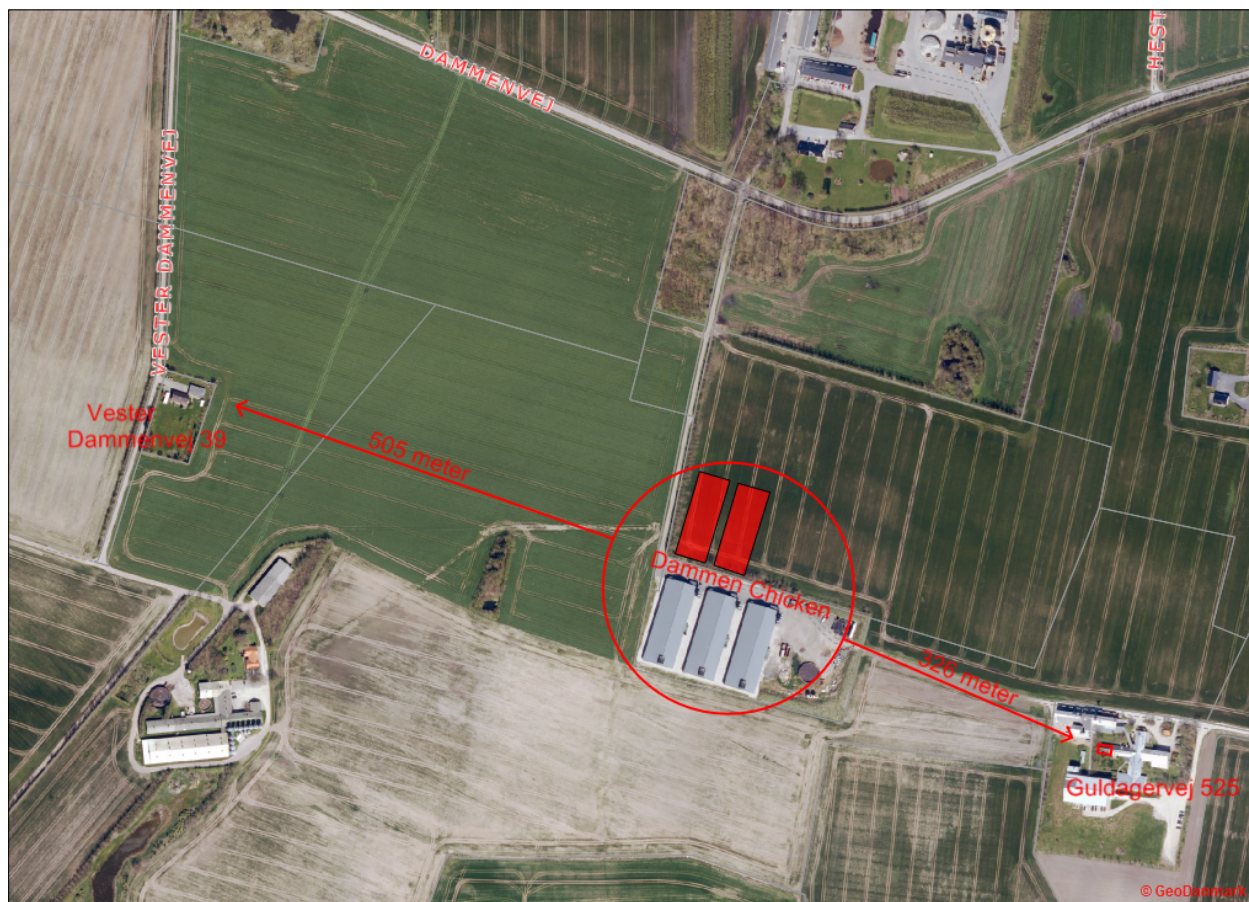
5.1.2 Vilkår 6.1.1 i Miljøgodkendelse af 24. april 2012 ophæves med dette tillæg.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Geneafstanden minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Enkelt bolig (Guldagervej 525)	87	326
Enkelt bolig (Vester Dammenvej 39)	274	505
Samlet bebyggelse (Dammenvej 20)	563	1.288
Byzone (Hæstrup)	736	1.631

Lugtberegningen er foretaget på Miljøstyrelsens NY lugtmodel, og lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen. Det betyder at denne lugtberegning erstatter OML-beregningen i den oprindelige miljøgodkendelse fra 24. april 2012. Derfor er vilkår 6.1.1. om forudsætninger for OML-beregningen i den oprindelige miljøgodkendelse, heller ikke længere aktuelt, og ophæves derfor med dette tillæg.

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum. Nærmeste naboer ses på kortet nedenfor.

Afstanden til de nærmeste naboer

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionen, dog forventer kommunen et lugtbidrag ved udmugning og bortkørsel af dybstrøelse. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om "god staldhygiejne", hvorfor kommunen har derfor stillet vilkår, om generel renholdelse af stald- og foderarealer.

5.2 Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Produktionstypen giver typisk ikke anledning til fluegener.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt, at holde stalde, lagre og andre anlæg i forsvarlig rottesikret stand. Derudover holdes i videst mulig omfang ryddeligt omkring ejendommen, for at

undgå at tiltrække skadedyr. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse. Ansøger oplyser, at der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger farmen besøg 6 gange årligt.

Døde dyr opbevares indtil de bliver afhentet, efter reglerne i bekendtgørelsen herom¹¹. Ansøger har oplyst, at døde dyr konkret opbevares i kølecontainer indtil afhentning.

Kommunen vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.3 Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

Vilkår:

5.3.1 Støjbelastning fra husdyrbruget, må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved bygninger og udendørs opholdsarealer på naboejendommene. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	Erhvervs- og industriområde dB(A)	Områder for blandet bebyggelse dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	60	55
Lørdag	07-14	8 timer	60	55
Lørdag	14-18	8 timer	60	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	60	45
Alle dage	18-22	1 timer	60	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	60	40
Spidsværdi	22-07	-	60	55

De væsentligste stationære støjkilder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transportere til og fra ejendommen. Indblæsning af foder kan ligeledes give anledning til støj, ligesom der må påregnes støj, når kyllingehusene tømmes for kyllinger, kompost fjernes fra staldene, staldene rengøres med højtryksrensere, og der indsættes nye hold kyllinger.

De stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne. Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. Der udfodres 16 timer i døgnet.

Kommunen vurderer at Miljøministeriets vejledende støjgrænser kan overholdes, da der er langt til naboejendommene. Det stillede vilkår om maksimal støjbelastning, fastholder de vejledene støjgrænser og sikrer naboerne mod støjgener herover.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af færdigfoder og håndtering af halm til strøelse. I forbindelse med transportere til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

¹¹ Bek. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

Kyllingehusene er lukkede bygninger, hvorfra der ikke kan komme lysgener. De eneste kilder til lysgener er derfor fra eventuel udendørsbelysning.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

5.4 Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for beboere i nærområdet. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Det er kommunens vurdering at ind- og udkørsel til ejendommen vil kunne foregå uden at være til væsentlig gene for øvrige trafikkanter og beboere i nærområdet.

Selv om transporter ad offentlig vej ikke kan reguleres af kommunen gennem en miljøgodkendelse, leveres i det følgende nogle oplysninger og overvejelser om forøgelse af trafikken i området, som følger af det ansøgte projekt.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foder og levering/afhentning af kyllinger vil finde sted i dagtimerne.

Ansøger har lavet en oversigt over de forventede typer og antal af transporter i det ansøgte projekt. Denne ses i bilag 1 pkt C. Det fremgår heraf, at antallet af transporter med:

- Levering af kyllinger: 8 pr. år
- Afhentning af slagtekyllinger: 160 pr. år
- Levering af foder: 187 pr. år
- Levering af strøelse: 8 pr. år
- Bortkørsel af vaskevand og dybstrøelse: 32 pr. år
- Afhentning af døde dyr: 8 pr. år

Mange af transporttyperne bliver der ikke flere af efter udvidelsen, idet lastbilerne ved udvidelsen blot fyldes helt op. Samlet set udvides antallet af transporter fra 255 til 403 årlige transporter.

Transporterne herover er opgjort som antal transporter og ikke kørsler. Det vil sige fx et læs leverede kyllinger udgør én transport, selvom lastbilen kører to gange – først til ejendommen og efter aflæsning, fra ejendommen igen. Udover de opgjorte transporter, må det forventes at der derudover vil være et mindre antal transporter, med div. palle- og sækkevarer. Det vurderes dog at antallet af denne type transporter, vil udgøre en meget lille andel i forhold til det samlede antal transporter, og dermed være uproblematisk.

Kommunen vurderer, at kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af bilag 1.

6 Bedriftens påvirkninger af natur og miljø

6.1 Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 15 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007, dog højst 8 år tilbage. I 2012 blev der givet godkendelse til udvidelse af husdyrbruget, vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2012¹², hvor det godkendte husdyrhold var et kvæghold på 240 DE.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er i Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet til 1.893 kg N/år i ved godkendelsen i 2012 og 6.884 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 4.992 kg N/år.

I nærheden af husdyrbruget er der ingen Natura 2000 områder (kategori 1-natur), men overdrev omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (kategori 2-natur). Der er flere mindre overdrev og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven (kategori 3-natur).

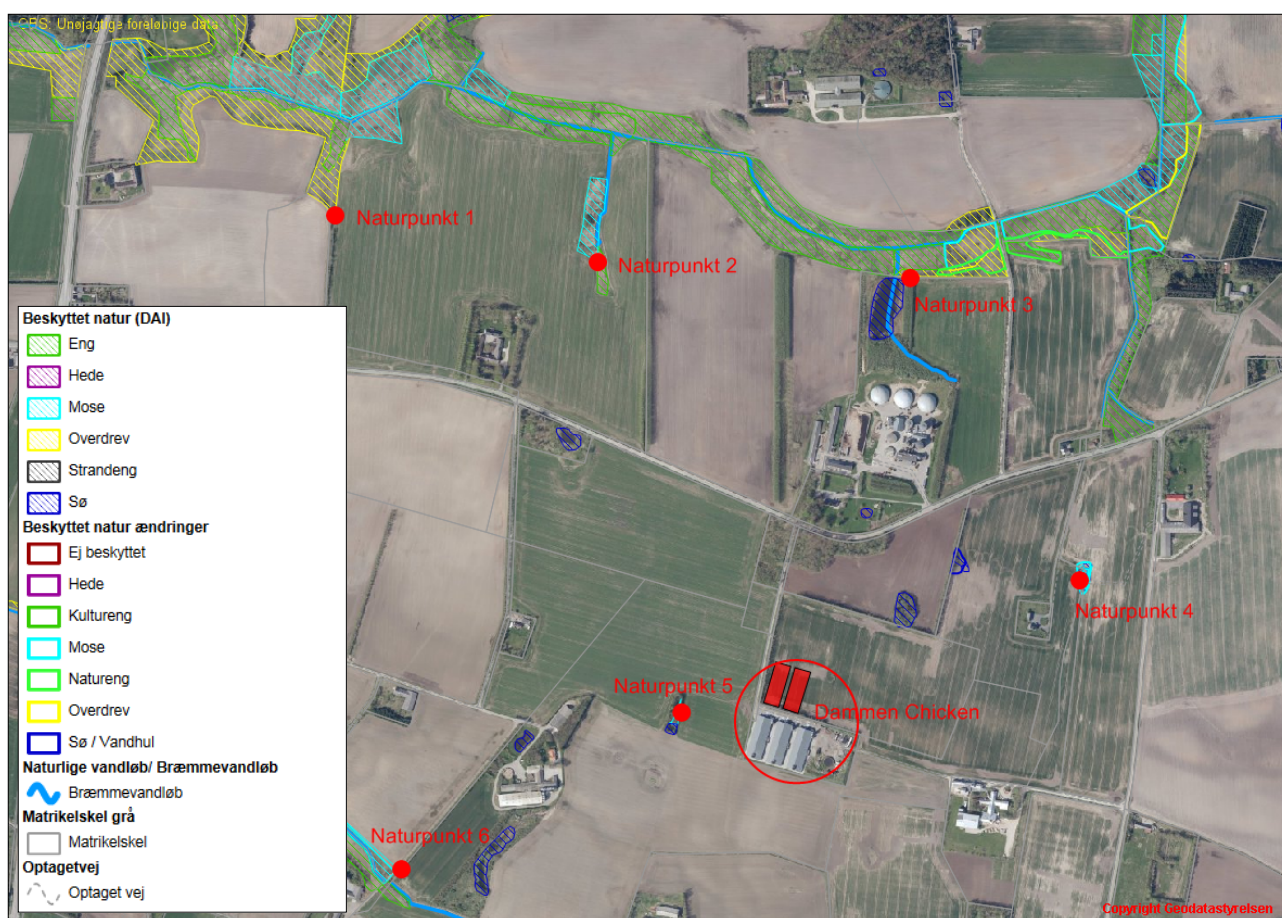
Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 5 udvalgte naturpunkter i Hjørring Kommune er beregnet til 0,1-0,5 kg N/ha per år, hvilket er under afskæringskriteriet på 1,0 kg. I et femte punkt er merbelastningen beregnet til 11,4 kg N/ha per år. Kommunen vurderer, at dette ikke vil medføre en tilstandsændring, da området er uinteressant, uden kvælstoffølsomme arter og en naturkvaliteten er vurderet til "dårlig".

¹²Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- Vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- Ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur).
- Vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-5 (rød prik).

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i bilag 3.

7 Egenkontrol, management og alternative løsninger

7.1 Management og egenkontrol

Vilkår:

- 7.1.1 Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.
- 7.1.2 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (E-kontrol)*
- *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes*
- *Der føres medicinjournal og logbog for gylletanke*
- *Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes, og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt*
- *Kyllingeproduktionen er omfattet af KICK-miljøprogrammet.*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkøbt alarmanlæg*

Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, kemikalie- og oliespild m.v. En beredskabsplan var vedhæftet ansøgningen. Kommunen har vurderet beredskabsplanen og desuden stillet vilkår om opdatering og formidling til medarbejdere m.v.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkluder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i bilag 1

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale og at registrere energi- og ressourceforbrug. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

7.2 Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativet i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv.

Alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af stalde til kyllingeproduktion på en anden adresse. Med udvidelsen opnås en harmonisk bedrift, og mindsker transporten af husdyrgødning, da biogasanlægget ligger i umiddelbar nærhed. Samtidig er ejendommen placeret optimalt i forhold til natur og naboer og vil derfor medføre en meget begrænset påvirkning af omgivelserne. Det er derfor ansøgers konklusion, at den valgte placering er optimal.

0-alternativet vil medføre, at ejendommens produktion stagnerer og på sigt vil man have svært ved at leve op til de produktionsmæssige krav som bl.a. aftagerne stiller.

Det er et absolut must at husdyrholdet på ejendommen kan udvides for at kunne udbygge gode produktionsresultater og fortsætte den effektive produktion på stedet.

Den overskydende dybstrøelse afsættes til biogasanlæg. Herved mindskes næringsstofbelastningen af arealerne, samtidig at dybstrøelsen anvendes til energiproduktion og samtidig med til at reducerer CO₂-udslip fra ejendommen.

8 Bilag

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

A. Spildevand				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	100	100	Trixtank	
Tagvand fra stalde	4.620	7.700	Via dræn til vandløb	

B. Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	600 liter	1.000 liter	Maskinhus på gården
Smøreolie	1 kg	1,5 kg	Maskinhus på gården
Indkøbt foder	4.000 t	6.700 t	Siloer
Strøelse - Spåner	48.000 kg	78.000 kg	Leveres løbende (Nyt maskinhus)
Kemikalier/rengøring og desinfektion	800 liter	1.400 liter	I maskinhus
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	250.000 kWh	417.000 kWh	
Drikkevand og vaskevand (drift)	6.900 m ³ + 500 m ³ til rengøring	11.500 m ³ + 800 til rengøring	Hæstrup vandværk
Andet			

C. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Køb af kyllinger	900.000	1.500.000	900.000	1.500.000	8	8
Salg af kyllinger	900.000	1.500.000	9.400	9.400	96	160
Døde dyr 3%	96 stk. container	160 stk. container	200 stk.	200 stk.	8	8
Indkøbt foder	4000 tons	6700 tons	36t	36t	112	187
Spildevand	500 m ³	800 m ³	34m ³	34m ³	15	24
Strøelse (spagnum)	48000 kg	78000 kg	36 tons	36 tons	8	8
Dybstrøelse	1.233 t	1.710 t	155 t	215 t	8	8

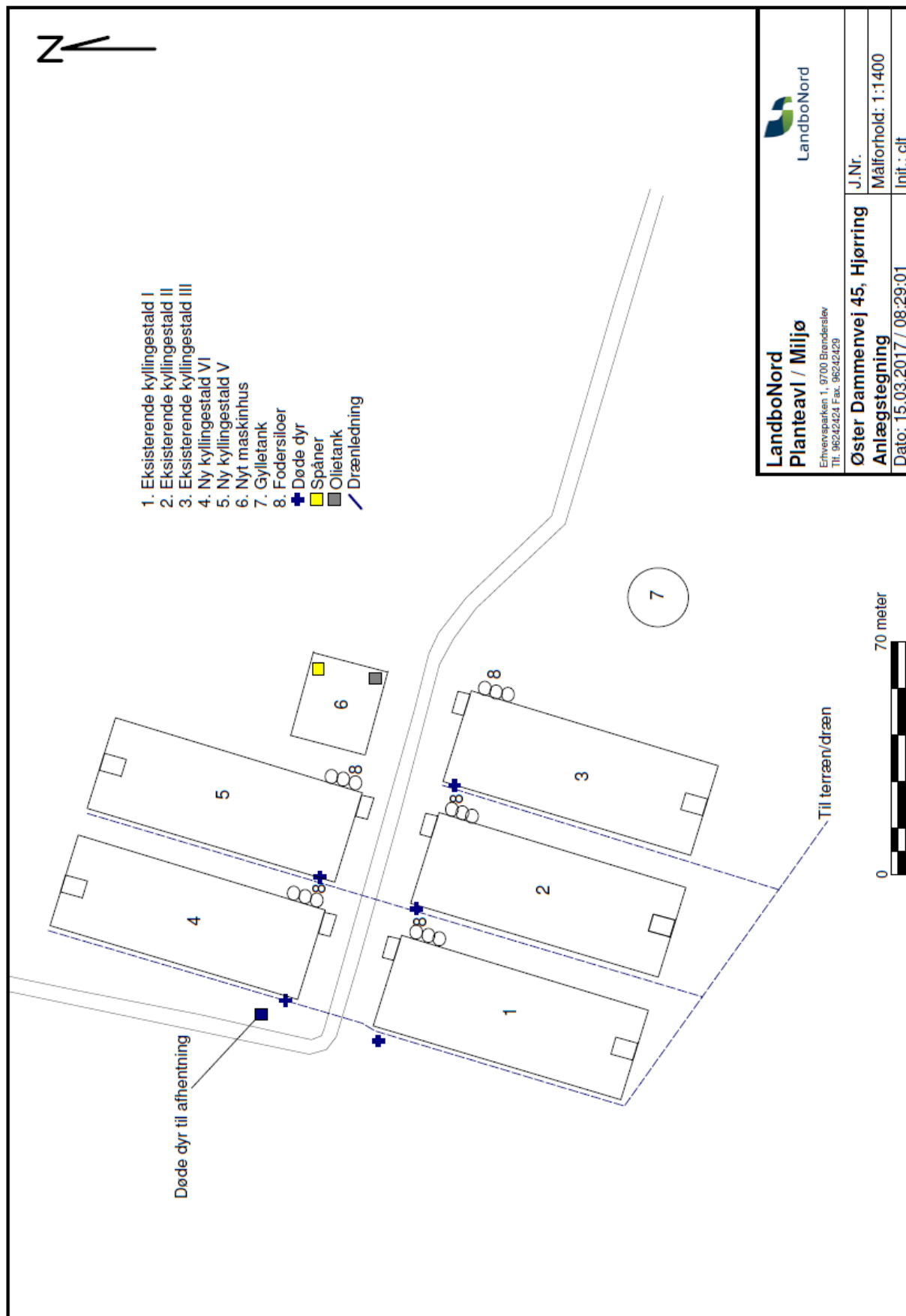

D. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning
Døde dyr	Container	DAKA
Landbrugsplast	Container	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	Afleveres til genbrug	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	Plastikspand	Kommunal ordning
Spildolie	Tønde	Kommunal ordning/værksted
Oliefiltre	Afleveres løbende	Kommunal ordning/værksted
Akkumulatorer	Afleveres løbende	Kommunal ordning/værksted
Dæk	Afleveres løbende	Kommunal ordning/værksted
Jern/metal	Bortskaffes løbende	Produkthandler
Spraydåser	Opbevares i forrum	Kommunal ordning
Lysstofrør	Opbevares i maskinhuset	Kommunal ordning
Elektronisk affald	Opbevares i maskinhuset	Kommunal ordning
Andet		

E. Støjklider			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Kontinuerligt	Vedligeholdes jævnligt	Kyllingehuse
Nødventilation	Efter behov		Kyllingehuse
Foderanlæg	Dagligt		Kyllingehuse
Kompressor	Efter behov		
Højtryksrensere	Efter hvert hold, dagtimerne		Kyllingehuse
Indsætning af kyllinger	Dagtimerne		
Kyllinger til slagteri	Dagtimerne		

Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning¹³. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven¹⁴. Endvidere har kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt¹⁵. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne¹⁶.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak, skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. Samtidigt skal projektets selvstændige påvirkning af naturen vurderes isoleret set også.

I 2012 blev der givet godkendelse til udvidelse af husdyrbruget. Kommunen har vurderet både projektets konkrete påvirkning af naturen og den samlede påvirkning over de sidste 8 år, og taget udgangspunkt i den beregning, der giver den største påvirkning af naturen. Vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager derfor udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2012¹⁷.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det

¹³ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁴ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁵ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

¹⁶ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁷ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

drejer sig om højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug¹⁸.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse¹⁹.

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er i Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet til 1.893 kg N/år i ved godkendelsen i 2012 og 6.884 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 4.992 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å (EF-habitatområde 6), der ligger omkring 13 km nordvest for driftsbygningerne.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i

¹⁸ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

¹⁹ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der registreret kategori 2-overdrev (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

En overdrev over 2,5 ha og dermed et § 7 areal. Området består af skrånende arealer ned mod Hæstrup Møllebæk, og ligger i sammenhæng med enge og moser.

Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller økologisk forbindelse i Kommuneplan 2016.

Da området er kategori 2- natur må totalbelastningen med ammoniak fra stald og lager på arealet ikke overskride 1,0 kg N/ha per år.

Efter udvidelsen tilføres samlet 0,1 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte totalbelastning på 1,0 kg N/ha per år for § 7 området.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere overdrev, moser, enge og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1). Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen at det ikke er nødvendigt at foretage en vurdering af den berørte natur. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mere end 1,0 kg N/ha/år, kan kommunen efter en konkret vurdering af naturområdet, tillade en højere deposition.

Naturpunkt 2:

En mose på ca. 0,5 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller økologisk forbindelse i Kommuneplan 2016.

Efter udvidelsen vil der være en merbelastning på 0,1 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, som er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Naturpunkt 3:

Et overdrev på ca. 0,2 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller økologisk forbindelse i Kommuneplan 2016.

Efter udvidelsen vil der være en merbelastning på 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, som er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Naturpunkt 4:

En mose på mindre end 0,1 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller økologisk forbindelse i Kommuneplan 2016.

Efter udvidelsen vil der være en merbelastning på 0,5 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, som er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Naturpunkt 5:

En mose på mindre end 0,1 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. *Mosen ligger mellem dyrkede arealer, og i sammenhæng med en mindre § 3 registreret sø.*

Mosen i forbindelsen med søen er besigtiget af Naturstyrelsen i 2012, hvor naturtilstanden er vurderet til dårlig. Der er ikke fundet positivarter (Tabel 2).

Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller økologisk forbindelse i Kommuneplan 2016. Området er ikke fredet ligesom der ikke foretages naturpleje.

Naturpunktet vurderes på ovenstående baggrund at have en dårlig naturtilstand og tålegrænsen for arealet vurderes til at ligge på 25 kg N/ha, hvilket er det maksimale for naturtypen. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,7 kg N/ha per år og tålegrænsen for arealet er derfor ikke overskredet ved den generelle belastning alene. Kommunen vurderer, at der på denne baggrund skal stilles krav til, at merbelastningen i naturpunkt 5 ikke må overstige 12,3 kg N/ha per år, da en højere belastning vil kunne give anledning til tilstandsændringer i § 3- området.

Efter udvidelsen vil der være en merbelastning på 11,4 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider kommunens krav til merbelastning på 12,3 kg N/ha per år.

Naturpunkt 6:

En mose på ca. 0,3 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller økologisk forbindelse i Kommuneplan 2016.

Efter udvidelsen vil der være en merbelastning på 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, som er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-6) (Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Hjørring Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Odder *Lutra lutra* og flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen. Arterne vurderes dog ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgfrø *Pelobates fuscus*, Strandtudse *Bufo calamita*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af kommunen. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padder eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padder og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter ligger mere end 1,3 km fra husdyrbruget. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter:

Naturpunkt	1	2	3	4	5	6
Naturtype	Overdrev	Mose	Overdrev	Mose	Mose	Mose
Natur-kategori	2	3	3	3	3	3
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,1	0,1	0,2	0,5	11,4	0,2
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	-	(1,0)	(1,0)	(1,0)	(1,0)	(1,0)
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,1	0,1	0,3	0,7	13,7	0,2
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	-	-	-	-	-
Afstand fra stald og lager til naturpunkt (m)^	1.155	798	742	520	105	734
Besigtiget (dato)	16-05-2018	07-06-2018	07-06-2018	07-06-2018	05-09-2012	-

^Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald eller lager til naturpunktet.

Tabel II. Registrerede arter for mose.

Naturpunkt	Naturpunkt 5
Bilag IV- arter	Ingen
Særligt værdifulde arter (Meget følsomme overfor negative påvirkninger)	Ingen
Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)	Ingen
Alm. typiske arter	Mannasødgræs, Kryb-hvene, Tagrør, Håret star, Vand-pileurt, Lyse-siv Pileslægten og Hvidtjørnslægten
Problemarter	Stor nælde
Øvrige arter	Hassel

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-6 (rød prik).

Bilag 4. Oversigt over ejendommens vilkår

I oversigten er medtaget de vilkår, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover.

Husk at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappere end vilkårene i godkendelsen eller tillægget.

Ophør

Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes og staldene rengøres. Fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspreddning/aflevering. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor. (vilkår 1.6.1. – Miljøgodkendelse af 24. april 2012)

Husdyrholdet og staldanlæg

- Al vask af maskiner, redskaber og eventuelt dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder. (vilkår 4.1.1. – Miljøgodkendelse af 24. april 2012)
- Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor: (vilkår 3.1.1. – Dette tillæg)

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Aldersgrænser	Antal årsdyr	DE	Antal stipladser
Slagtekyllinger, gulvdrift	1	32	300.000	82,42	35.294
Slagtekyllinger, gulvdrift	2	32	300.000	82,42	35.294
Slagtekyllinger, gulvdrift	3	32	300.000	82,42	35.294
Slagtekyllinger, gulvdrift	4	32	300.000	82,42	35.294
Slagtekyllinger, gulvdrift	5	32	300.000	82,42	35.294
Dyreenheder i alt				412,09	

Fodring

Foderblandinger til slagtekyllinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse. (vilkår 3.2.1. – Dette tillæg)

Husdyrgødning

- Al dybstrøelse skal udbringes på mark eller afsættes til biogasanlæg direkte fra stalden. (vilkår 4.1.2. – Dette tillæg)
- Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse. (vilkår 4.1.2. – Dette tillæg)

Lugt

Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulv- og foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, samt at fodringssystemer holdes rene. (vilkår 5.1.1. – Dette tillæg)

Støj

Støjbelastning fra husdyrbruget, må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved bygninger og udendørs opholdsarealer på naboejendommene. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A). (vilkår 5.3.1. – Dette tillæg)

Dag	Kl.	Reference	Erhvervs- og industriområde dB(A)	Områder for blandet bebyggelse dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	60	55
Lørdag	07-14	8 timer	60	55
Lørdag	14-18	8 timer	60	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	60	45
Alle dage	18-22	1 timer	60	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	60	40
Spidsværdi	22-07	-	60	55

Egenkontrol og management

- Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. (vilkår 7.1.1. – Dette tillæg)
- Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. (vilkår 7.1.2. – Dette tillæg)